

POKROK

PUBLISHING CO.

vydává
POKROK ZÁPADU
a místní vydání

v Crete pro Salina, okres, Neb., v Schuyler a Clarkson pro Col. a okres, Neb., ve Wilson, Kans., pro stát Kansas, v Cedar Rapid, Ia., pro stát Iowa, v St. Paul a Minneapolis, Minn., pro stát Minnesota a v Tondall, S. D., pro stát South a North Dakota.

Podpisné:

Pro Spojené Státy \$1.50. Pro Kanadu \$2.00. Do Evropy \$2.50 ročně.

Zásilky peněžní děje se pomocí peněžních poukázek (Money Orders), expresních poukázek (Express Money Orders), bankovních poukázek (Bank Draft), anebo v registrovaném dopise. Oznamujete-li své přestěhování, udejte starou i novou adresu.

Mexický Huerta není zrovna dobrým vzorem presidenta ústavní republiky, ale přes to i bývalý president Roosevelt, jenž denně se modlil ku své vlastní dokonalosti, mohl by se něco od něho naučit. Co se jenom pan Roosevelt naučil časem s kongresem, a Huerta si dovede zkrátka pomoci — dá jednoduše celý kongres zavřít a jest po opozici.

Jest to opravdu zajímavým pozorovati, jak vždycky ta strana, která není v vesla, horlí pro občanskou službu a jak změni "přesvědčení", když se k moci a úřadům dostane. Demokratický kongres není v tom žádnou výjimkou, o čemž svědčí vyjmutí příručích zákonných maršálů z působnosti spolka o občanské službě, tak aby bylo více kořisti a nakrmeno více hladových krků.

Zbylo velmi málo z toho někdejšího Williama Sulzera, nebrozeného tribuna lidu, o němž vyšla na jevo spona osklivých věcí, z nichž každá jest více než postačitelna, aby jej navždy vypudila z veřejného života, avšak Židé na východní straně města New Yorku zůstávají mu nadále loyálními a pošlou prý jej opět do kongresu, zdali senát a odvolací soud státu New Yorku nevezmou mu pro všechny časy výsadu a právo k zastávání veřejného úřadu. Loyálnost jest jednou z nejlepších lidských etností, ale jak vidno, bývá také loyálnost, která má hodné přízloutlou barvu.

Úřad, kterého se dostalo p. K. J. Vopičkovi z Chicaga, jest opravdovým významem, a to nejenom jednotlivce, nýbrž celé národnosti. V Evropě na diplomatická místa posílání jsou výhradně reprezentanti té nejvyšší slechty, naše republika k cizím dvorům poslala občana naturalizovaného přistěhovatele, příslušníka národnosti, která ve své vlastní zemi musí zápasiti o uznání, ba v některých krajích Čech dokonce o svoji národní jousenost. President Wilson zasluhuje si díky za ustanovení p. Vopičky, neboť bylo k tomu třeba pevnosti, při té mocné opozici, jež se proti němu vyvinula, a my doufáme, že krajana náš bude nejenom důstojně reprezentovati Spojené Státy, ale že pokud úřad mu to dovolí, osvědčí se jako přítel balkánských slovanských národů, které, jak se zdá, nikdy tolik nepotřebovaly pravých, upřímných přátel, jako právě nyní. Co se týče laskavého pozvání, které jsme onehdy obdrželi od pana vyslanec, abychom zajeli pořívat se na Balkán a jeho ochoty, pohostití nás, i nás by těšilo, kdyby nebylo několik zpropadených — "kdyby."

BOJOVNÝ SUFRAŽISM

V těchto dnech z další návštěvy v Anglii vrátila se slečna Sullivanová, učitelka na střední škole v Omaze a o jejích zážitcích byla, co smělí o bojovných methodách tanských sufražetek. Její odpověď byla do jisté míry vyčítavou, avšak očekávání tazatele, že snad osoudí ony bojovné metody, bylo zklamáno. Dlužno přýznáti poměry v Anglii, které v ní se různí od oněch ve Spojených Státech. Po desítkách, ba

možno říci po staletí, angličtí muži odjížděli do kolonií a tím se stalo, že veliké množství žen zůstalo nejenom bez manželů, ale také bez živitelů. Poměry jejich jsou přímo zoufalé, a at právem či neprávem, domnívají se, že všecko by se zlepšilo, kdyby měly v rukou politickou moc. Tutéž příčinu bojovného anglického sufražismu, třeba že skoro více žertem, nežli vážně, naznačil zesnulý new-yorský mayor Gaynor. Muži kladou takový zuřivý odpor proti ženskému volebnímu právu z té příčiny, že se obávají naprosté nadvlády žen, kdyby ho dosáhly. Ženy prostě by muže několikrát přehlasovaly a tím dostaly by všechny úřady a všecku moc do svých rukou.

Brzy po slečně Sullivanové vrátil se z Anglie p. Thomas J. Kelly, známý hudebník a dirigent, a úsudek jeho vyzněl skoro stejně. Američané měli by prý poslechnouti s úsudkem, až seznají skutečné poměry v Anglii. Britští muži přivodili prý tyto bojovné metody sufražetek sami svými činy v minulosti a ženy pouze následují příkladu daného jim muži.

Zkrátka, jest to opět případ, že "sytý nevěří hladovému", jak praví jedno ruské přísloví. Jest na světě mnoho těch Turgenjevových "mužů s ledými brýlemi", kteří vystaví si jeden "vzor etnosti", svůj vlastní vzor, a kdo mu nevyhovuje, jest špatnost všech. A zatím poměry, okolnosti, jsou tou mocí, která dává životu směr, životu jednotlivce a společenských vrstev a celých národů. Byl to tlak poměrů a okolností, který přivodil francouzskou revoluci, který přivodil americkou válku za neovislost i válku občanskou a který způsobil všechny veliké společenské změny a otřesy. V tom biblickém řečení: "Nesudte, abyste nebyli souzeni", jest hodné moudrosti. Soudec pokládá to za svoji povinnost poslati provinilce do vězení pro malokrádež nebo pro zločin a povinnost tuto uloží mu společnost jako celek, avšak jednal by též soudec jinak, kdyby byl vyrostl, kdyby se byl ocitl v těchže poměrech a okolnostech, jako onen provinilec? O zodpovědnosti celku za jednotlivce došti se deklamuje, ale zásada ta není dosud v praxi prováděna. A možná, bude-li někdy, že nebudeme potřebovatí tolik policajtů, ani tolik soudců a kriminálů jako přítomně, kdy společností lidská, jako celek, se má na jednotlivce za své vlastní chyby a hříchy.

S těmi anglickými bojovnými sufražetkami mají se asi věci podobně. Nám se hnuší jejich metody, cítíme odpor proti ženám hloučícím na ulicích, vzpříjemím se strážníkům a rozbíječím okna, avšak nebudáme po pohnutích, nestudujeme poměry a okolnosti, které bojovný sufražism vytvořily.

"VINNÝ MUŽ".

V těchto dnech uvedena bude na jeviště v New Yorku pozoruhodná hra nazvaná "The Guilty Man" (Vinný muž). Není určeno pro širší veřejnost a bude dávana před pozvaným obecním zákonodárcem, lékařem, sociálních pracovníků a učitelů pod auspiciemi jednoho lékařského časopisu. Tendence hry jest zvláštní, skoro bychom řekli revolucní; směřuje totiž k tomu, aby děti, narozené mimo manželství, byly legitimní a nesly jméno otcovo a odporučován jest zákon, aby lékařům dovoleno bylo zameziti narození se nechtaných dětí. Myšlenka prvníjší aspoň v jednom z amer. států, v Illinois, vzala již na sebe formu předlohy zákona, myšlenka druhá, aby lékařům bylo právo zamezovati narození se dětí tam, kde nejsou vítány, nebyla nikdy, pokud se pamatujeme, veřejně fedrována.

Mezi známějšími lidmi, kteří se o hru zajímají a poskytli finanční prostředky, aby mohla být na jeviště uvedena, jsou: John D. Rockefeller, ml., p. William K. Vanderbiltová, p. O. H. P. Belmontová, Norman Hapgood a Rev. John Haynes Holmes.

Jest to známou věcí, že divadelní hry neb knihy často získaly si zásluhu o velké sociální reformy. Tak na příklad bylo to zásluhou Charlese Dickense a jeho "pana Pickwicka", že byl zrušen

barbarský anglický zákon o vězení pro dlhy. Novella Heleny Gardenerové, "Is This Your Son, My Lord?", způsobila více než co jiného, že sněmem illinoiským a po něm v jiných státech, zvýšen byl tak zvaný "věk souhlasu", čímž docíleno právní ochrany nedospělých dívek. A kniha a správaná z ní hra "Uncle Tom's Cabin" také vykonala své poslání.

Jak trpí provinilci se žena a všem následkům uniká provinilci se muž, nikde není snad tak drasticky vylíčeno jako v novelle Nathaniela Hawthornea z puritánských časů, The Scarlet Letter. V těch dobách žena, jež povila nemanželské dítě, označena byla písmenou "S" (začáteční písmena Shame — hanba) a duchovní, jako strážce mravů, písmenu takovou z rudého sukna na prsa jí připspendil. V oné novelle Hawthorneově mladý duchovní sám byl otcem nemanželského dítěte ženy, kterou byl nucen zhanobiti.

Abý i děti nemanželské nesly jméno otcovo, bylo by pouze větší společenské spravedlnosti, avšak druhá propozice zdá se býti příliš radikální reformou. Dá se třeba říci hodně pro ni a hodně proti ní. Jest otázka, kdy a kde jsou děti nevinnými. Snad jsou v chudých rodinách, které byly jimi příliš pozeňány, avšak uvážíme-li, co velikých mužů a žen vzešlo z takových rodin, oě bylo by přišlo člověčenstvo, kdyby jejich příchodu na svět bylo bývalo zabráněno.

NEDOSTATEK FARMÁRSKÉ ORGANISACE.

Kongresník Dan Stephens z Nebraska uveřejnil v "Congressional Record" zajímavé vylíčení, jak dobytkaři v onom státě, a konečně i jinde, zanedbávají ochranu svých vlastních zájmů proti majitelům dobytčích ohrad a jatek.

"Jest to tak snadné a jednoduché," praví Stephens, "že nad tímto jatkářů dáběl zelená zvířata. Tisíce farmářů vypraví 1,000 kar dobytka do trhu v tentýž den, bez ohledu na stav trhu neb na počet dobytka k prodeji nabízeného.

"Pál tuetu jatkářů ví přesně, mnoho-li dobytka přichází a oni dohodnou se mezi sebou, jakou cenu zaplatí a na rozdělení záslitek. Farmář nemá žádného výběru. On trochu handluje s komisíonářem a klame se myšlenkou, že pomáhá sobě, čemuž tak není. Jest to všecko chladnokrevně vypočteno. Jatkáři ví, že tento dobytek nemůže býti poslán zpět a kdyby byl, není žádných jiných jatkářů, jimž mohl by býti prodán.

"Jateční trust svírá farmářům chřtán a bude tak dlouho, pokud farmáři nebudou se informovati o otázkách týkajících se jich samých a nebudou spolupůsobiti při zaslání svého dobytka do trhu. Oni mohou kontrolovati jatkáře, až se spojí a vypoví jim boj.

"Přítomně máme takové blbě procedury jako tato: Dobytkaři v North Platte chce prodati své roční volky. Zašle je po překapitalisované železnici do Omahy. Jiný dobytkař neb farmář má pastvinu, tudíž je koupí, pošle zpět do překapitalisované železnici do Grand Island a pase je dva roky. Nyní jsou hotoví pro krmné ohrady, avšak on nemá žádné kukuřice, tudíž je pošle zpět do Omahy, opět po překapitalisované železnici a farmář, jenž chtěl je koupiti v Grand Island a ušetřiti železniční dovoz, ale nemohl, poněvadž majitel myslel, že může dostati více v Omaze, koupil je v Omaze a poslal je zpět do Grand Island příští den a dal je na výkrm. On je držel šest měsíců a pole je do Omahy opět a prodá je jatkářům za jich vlastní cenu.

"Jest k tomu třeba kuráže jíti proti jatkářům. Jest to jednoduché a snadní hráti na burse a ušetřiti si osklivou práci za zimaných urazů nošení kukuřice dobytku. Onen dobytek poslán byl pětkrát po železnici, vzdálenost od 150 do 300 mil, na každé cestě, při čemž výtěky pláceny byly vyčerpávané dovozní sazby. Toto jest výjimečný případ, avšak průměrně stále dobytka, hovězí pro jatkáře, bylo posláno po železnici třikrát.

"Každý trpí následkem této bláhovosti a tomu nebudu učiněn konec, pokud farmáři nesorganisuji si trhová sdružení."

VODY DVOU OCEÁNŮ.

V pátek, 10. října, v průplavu Panamském vyhozena byla dynamitem poslední hráz dělicí Atlantický oceán od oceánu Pacifického a vody obou splynuly v těch místech poprvé od těch časů, kdy tajemné síly vyzdvihly americkou pevninu ze hlubin mořských.

Panamský průplav jest tím největším podnikem našeho věku a Spojené Státy uskutečnily to, oě poukoušela se čtyři století a čtyři národové. Nelze si ovšem učiniti ani přibližné představy z čísel, ale přes to bude záhodno uvéstí je. Z Panamského průplavu vybráno bylo* 232,353,000 krychlových stop země a skály a na plavidla, hráze a vrata použito bylo 4,476,850 krychlových stop betonu (concretu). Náklad finanční obnáší \$375,000,000.

Představte si řeku, různici se v sířce od 300 do 1,000 stop s minimální hloubkou 41 stop, sphaňující se po velikých schodech od úrovně mořské na výši osmdesáti pěti stop, plynoucí skrze devatenáctimilový průsek v horách a stoupající po schodech opět k úrovní mořské, a máte aspoň částečnou představu Panamského průplavu.

Bude možno projeti průplavem od oceánu k oceánu v jedenácti hodinách. Bítevní lodí Oregon vzalo to šest týdnů obeplnutí mys Hornův během Španělsko-americké války. Průplav jest padesát mil v délce a lodí vyneseny budou na nejvyšší bod pořadím komorových plavidel a podobným způsobem opět sestoupí. Všecka plavidla jsou dvojíťa pro případ nehody.

Za rok projeti mohou průplavem lodí v celkové snosnosti 80,000,000 tun, což jest čtyřikrát tolik jako projeti by jich mohlo průplavem Suezským a dvakrát tolik, jako americkým "Soo" průplavem v hořejší oblasti velikých jezer.

Spojené Státy započaly se stavbou průplavu téměř před sedmi roky, ale před tím čtyři století budovány plány a činěny pokusy v tomto směru. Od těch dob, kdy první dobrodruzi starého světa začali hledati západní průchod k nesmírným pokladům dalekého východu, Španělsko, Anglie, Portugalsko a Francie čas od času pustily se do tohoto podniku, ale pokaždé s nezdarem. President Grant první prohlásil zásadu "amerického průplavu pod americkou kontrolou"; a president Roosevelt vtělil slova v práci.

Balboa, španělský šlechtic, vyhlášen z demova svými věřiteli, přistál na převlase Panamské v 1500 a on poprvé pojal myšlenku zbudování průplavu. V 1567 Filip II. vyslal inženýry, aby vyměřili dráhu nicaraguanskou, avšak zpráva jejich byla nepřiznivá. Španělsko v 1814, poctivými potřebu upevnění svého ofřeseného postavení ve Střední Americe, rozhodlo se na stavbě průplavu, ale nežli se pustilo do opravdové práce, středo- i jiho-americké kolonie získaly svoji neovislost. Anglie hodlala uvéstí myšlenku ve skutek v osmnáctém a na počátku devatenáctého století, kdy lord Nelson a baron Humboldt vyměřovali různé dráhy. President Bolivar z Nové Granady v 1825 dal výsadu pro průplav na Panamě baronu Thierry-mu, Francouzovi, a pak pověřil J. A. Lloyda, britického inženýra, aby vyměřil převlaku bu pro silnice neb průplav.

V 1835 Henry Clay podal v senátě resoluci, na jejíž základě president Jackson pověřil Charles Bidle-a, aby podal zprávu o možnosti různých dráh. Bidle získal výsadu k zbudování železnice, když tu dostavila se panika z r. 1837 a celý projekt padl. Při závěrku války s Mexikem, která přinesla nám Kalifornii, projekt transiathmického spojení byl znova oživen. Jediné spojení bylo kolem mysu Hornova, což dalo vznik linii parníků k New Yorku na převlaku Panamskou a z převlaku do Kalifornie a do Oregonu a podnikatelé zbudovávali dráhu přes Panamu jako poštovní. Ohromné dividendy hruly se jim od samého počátku. Po

čtrnácti roků majitelům podařilo se umlčeti všechny řeči o průplavu. Od 1853 do 1875 dráha vyplatila na dividendách, akciích a na hotovosti, \$37,800,000, čili přes 600 procent.

O devatenácti dráhách se mluvilo a hlavními mezi nimi byly nicaraguanská a panamská. Poněvadž železnice nebyla zrovna uspokojivou a čítala ohromné dopravní sazby a jízdné, president Grant, v 1869, ustanovil komisi, která v 1870 uzavřela smlouvu s Kolumbií, dle níž naše země se uvolila zbudovati průplav, kdyby příhodná dráha mohla býti získána. Pak Francie chopila se díla a po dvacetom roků, čili až do 1904, kontrolovala operace. Úpadek několika francouzských společností jest dobře znám, jakož i tragická smrt inženýra DeLessepe, tvůrce Suezského průplavu. Skandály, vzniknuvší ve spojení s financováním obrovské práce, otrásly tehdy celou Francii. V březnu r. 1899 kongres nařídil znova důkladné vyšetřování. Po dlouhém vyjednávání a mnohých řečích v kongresu, kde dráha přes Nicaragua i přes Panamu, jakož i průplav na úrovni hladiny mořské a průplav plavidlový, měly své přítele a stoupence, stará výsada francouzské společnosti, nářadí a všecko, co až do té doby bylo na průplavu zbudováno, koupeno za \$40,000,000.

V r. 1901 přijat byl tak zvaný "Spoonerův zákon", jímž president byl splnomocněn započeti a prací, avšak tu republika Columbia začala klásti překážky a požadovala přemrštěnou náhradu od Spojených Států za postoupení pruhu nutného pro průplav. To se spravilo tím, že na Panamě "povstala" revoluce, nepohybně k velikému překvapení presidenta Roosevelta a Spojených Států, Panama se odtrhla a svolila na všecko, co si Spojené Státy přály. Obdržela na hotovosti \$10,000,000 za průplavní pásmo a nadále bude dostávati \$250,000 ročně, avšak s placením tohoto nájmou se započne až za devět let po podepsání smlouvy.

Pod touto smlouvou Spojené Státy zaručily neovislost Panamy a získaly naprostou kontrolu průplavního pásma, deset mil v sířce s průplavem uprostřed, v délce padesáti mil od moře k moři, s rozlohou 448 čtverečních mil. Spojené Státy rovněž mají právomoc nad přiléhající vodou po tři míle ode břehu na každé straně průplavu.

Formální přenos majetku stal se 4. května, 1904, a po provedení organizace a předběžných prací, se skutečnou stavbou se započalo v lednu 1907.

Plukovník Goethals, z armádního inženýrského sboru, jemuž svěřeno řízení průplavních prací, když tři civilní inženýři před ním setkali se s nezdarem, ohlásil tehdy, že průplav bude úplně hotov 1. ledna 1914 a otevřen pro plavbu 1. ledna 1915.

Plukovník Goethals nejenom dodržel slovo, ale průplav pro mezinárodní plavbu bude nepochybně otevřen ještě dříve.

ČESKÁ AMERIKA PŘED TŘI CETI LÉTY.

V "Pokroku Západu", ze dne 24. října 1883, uveřejněn jest dopis od p. L. A. Schlesingera z Denver, Colo., který má, abychom tak řekli historickou důležitost, neboť vrhá zajímavé světlo na miláčka českého lidu, Karla Havlíčka Borovského, s nímž byl přítel důvěrný znám. Uveřejňujeme z něho podstatné části:

"Havlíčkovi se stalo právě tak jako Janu Husovi a Jeronýmovi Pražskému. Ti dva nepotřebovali choditi do Kostnice, neboť mohli vědět, že proti té moci nevládní a že na ně čeká jenom smrt. Tak právě Karel Havlíček, chtěl-li se té osudné vyhnouti, mohl se z Čech odstranit. Asi patnácte dní před svým zatknutím přijel Havlíček ke mně na návštěvu. Bylo to v sobotu večer. Jsa po cestě hodně utručen, pojedl něco a šel hnedle na odpočinek. Po té v neděli ráno po snídani řekl mojí manželce, by mu zapůjčila velký šátek, že půjde do těch lesů při Ústí nad Orlicí houby hledat a že měl při hledání hub vždycky zvláštní štěstí. Když se pak v sobotu vrátil, tu jsme se podívali, co přinesl krásných hub. Od-

poledne sešlo se u mně několik mých přátel, svobodomyšlníků, a tu se hovořilo o národních potřebách a velikých věcech jiných. K jedenácti hodině se všecko rozložilo. Na to v pondělí pan Karel Havlíček zase za ten šátek požádal, že zase půjde houby hledat a dodal, že ho vždy procházka lesem těší. Odpoledne pak těch hub opět přinesl, co se jich do toho šátku vešlo. Odpoledne jsme šli trochu na procházku a večer opět sešli se známi ke schůzi. V úterý pak ráno odejel Havlíček po dráze do Kutné Hory.

"Po jedné hodině přišel k nám desátník od četníků a tázal se mně: "Jest u vás dosud pan Karel Havlíček?" — "Dnes ráno odejel", odpovídám. (V dalším uvedeny jsou otázky, jež desátník p. Schlesingerovi kladl a na něž tázaný odpovídal). "Co dělal v neděli večer?" tázal se četník. Tu jsem si vzpoměl, že měl také Havlíček v ruce modřící knížku po mé nebožce babičce, Nebeklíč. Vezmu ji a podám ji panu desátníkovi řka: "S touto knižkou hub býval se celý večer." On hned poznamenal si do protokolu, kde ta kniha byla tištěna, od koho vydána a její jméno. Na to desátník se na mne podíval a pravil: "Tedy, co dělal v pondělí?" — "Jak ráno posnidal, vzal zase ten šátek a šel na houby a zase přišel až k večeru domů a když jsme byli po večeři, tu se něco rozmouvalo o Kutné Hoře, jak tam jdou obchody a jak to tam všecko vypadá. Pak zase vzal Havlíček ten Nebeklíč a tu již s ním nebyla žádná řeč, neboť si hleděl čtení a šel časné spát, protože ráno musel odejít. Tu tedy jsem ho doprovozoval na nádraží, kdež jsme se rozloučili." Z dalšího vysvětlil, že vlastně tento desátník byl přítelem Havlíčkovým a stejně jím byl i cisárský úředník, jenž ve středu na to přijel do Ústí. O této návštěvě píše pan Schlesinger: "Hned si mne objednal do hostince pana Jansy, kde mne zavedl do svého pokoje a pravil: "Nu, vy jste měl návštěvu; byl u vás pan Karel Havlíček. Tedy mi povězte, jak to všecko bylo a též, co jste udal do protokolu tomu desátníkovi od četníků." Byl jsem přesvědčen o tom úředníku, že jest mým poctivým a dokonalým přítelem, který také Havlíčka osobně znal a dával všem jeho spisům za pravdu a též věděl, že se může na mne spoléhat. I pravil mi, abych ihned druhý den ráno jel do Kutné Hory k Havlíčkovi a řekl mu, aby co nejdříve z Čech ušel buď do Francie, nebo do Anglicka, nebo do Ameriky, že to nebudu trvat ani tři neděle, kdy v noci s postele ho seberou a odvezou někam, kam ani nemá tušení. Kdyby mu scházel čas, o ten že se mu postará; já, rozumí se, že ho dobře popíšu a je dostane jiné jméno. Na to jsem se s tím úředníkem srdečně rozloučil a hned ráno jel k Havlíčkovi.

Když jsem začal mluvit o jeho odjezdu z Čech, tu se na mne zahleděl — zdálo se, že velmi mrzutě — a pravil: "Což myslíš, že mohu nyní, v této době tak lehkou Čechy opustit? Nikdy! Ať se mnou činí, co chtí, já nikdy z Čech utíkati nebudu!" — "A což když tě přece někdo z Čech odvezou?" namítnul jsem já. "Nu, to nebudě tak z jím vůle." Na to se zmiňuje pisatel o svých vlastních svizech pro své svobodomyšlné smýšlení a o ztážením Havlíčkově a pokračuje: Nebo i ten cisárský úředník mně připomněl, že Havlíček bude zatčen příčiněm katolického kněžstva. Ti-ě si to na vládě vymohl a to jistě proto, že jak některý ten katolický kněz, třeba i biskup, stropil nějakou tu špatnost, tu to vždy poctivě kněžstvo Havlíčkovi psalo a on to podal na veřejnost. Odtud ta velká proti němu zášť. Havlíček měl tehdy touh o cisárského úředníka postechnot a z Čech odejít. Ale to tu, my do té Kostnice chodit musíme."

Pokrok Západu píše, že ženské začínají se chápat politiky "o sto let" a že v několika okresích byly navrženy pro úřad školozemců.

Česko-Americký Venkov je jediný hospodářský sborník v Americe. Píše si o čísla na úřadu pod adreseu: Česko-Americký Venkov, 1417-19 So. 13th Str., Omaha, Nebr.

Česko-Americký Venkov je jediný hospodářský sborník v Americe. Píše si o čísla na úřadu pod adreseu: Česko-Americký Venkov, 1417-19 So. 13th Str., Omaha, Nebr.